

Антон Шевчук

к.е.н., доцент кафедри фінансів ім. С. І. Юрія,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Всеволод Обертас
студент гр. ФМСм-22,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ МИТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Митна політика відіграє критичну роль у розвитку національної економіки, впливаючи на такі ключові аспекти як торгівля, інвестиції, технологічний розвиток, та міжнародні відносини. Її регулюючий вплив на імпорт та експорт через тарифи та квоти дозволяє уряду захищати внутрішній ринок, підтримуючи місцевих виробників, однак може призвести до торгових воєн, що негативно впливає на ефективність національної економіки.

За допомогою митної політики уряд може також створювати сприятливі умови для іноземних інвесторів, сприяючи економічному зростанню. Зниження митних тарифів та спрощення процедур може приваблювати іноземний капітал, що веде до створення нових робочих місць та підвищення загального рівня добробуту.

Водночас, митна політика впливає на технологічний розвиток країни. Стимулювання імпорту технологій та інноваційних продуктів може сприяти модернізації промисловості, а захист від імпорту деяких товарів може стимулювати внутрішні інвестиції в наукові дослідження.

Митна політика також є значущим інструментом у міжнародних відносинах, використовуючись для поглиблення двосторонніх відносин та інтеграції в міжнародні економічні системи. Вона може бути важливим елементом у дипломатичних переговорах та укладенні торговельних угод.

Вплив митної політики на внутрішній економічний баланс також не можна ігнорувати. Вона дозволяє уряду контролювати інфляцію, споживчий попит та баланс торгівлі, підтримуючи стабільність та передбачуваність економіки.

Важливість митної політики для національної економіки підкреслює необхідність її дослідження у науковій літературі. Аналіз різних аспектів митної політики, її впливу на мікро- та макроекономічні показники, є ключовим для розуміння її ролі в економічному розвитку країни. Таким чином, перехід до дослідження сутності митної політики в науковій літературі є логічним кроком для глибшого аналізу її значення.

Так, в Митному кодексі України зазначено: «державна митна політика – це система принципів та напрямів діяльності держави у сфері захисту митних інтересів та забезпечення митної безпеки України, регулювання зовнішньої торгівлі, захисту внутрішнього ринку, розвитку економіки України та її інтеграції до світової економіки» [1].

У визначенні державної митної політики України, згідно з Митним кодексом, ключовим аспектом є представлення її як комплексної системи принципів та напрямків діяльності держави. Цей підхід відображає розуміння того, що митна політика вимагає цілісного і систематизованого підходу, щоб забезпечити її ефективність і послідовність. Основна ідея полягає в тому, що така політика повинна бути не просто набором незалежних правил і регуляцій, а координованою системою, що охоплює різні аспекти митної діяльності та міжнародної торгівлі.

Зосередження уваги на захисті митних інтересів та митній безпеці України є важливим для підтримки національної безпеки та суверенітету в умовах глобалізації та зростання міжнародної торгівлі. Захист митних інтересів не тільки забезпечує економічну стабільність, але й відіграє роль у запобіганні незаконній торгівлі, контрабанді та іншим транскордонним злочинам. Таким чином, цей аспект митної політики виступає як ключовий елемент забезпечення національної безпеки та законності.

Регулювання зовнішньої торгівлі та захист внутрішнього ринку є фундаментальними для митної політики, що сприяє не тільки економічному зростанню, але й захищає внутрішній ринок від недобросовісної конкуренції та негативного впливу імпорту. Це особливо актуально для країн, що розвиваються, де захист національних виробників і промисловості є критичним для підтримки стабільного економічного розвитку. Таке регулювання має бути збалансованим, щоб не створити надмірних бар'єрів для міжнародної торгівлі, які могли б шкодити ширшим економічним інтересам.

Останній аспект визначення, розвиток економіки України та її інтеграції до світової економіки, відображає стратегічну мету митної політики у підтримці загального економічного прогресу. Цей аспект наголошує на необхідності адаптації митної політики до змінних умов глобальної економіки і міжнародних відносин. Гнучкість та адаптивність у формулюванні та впровадженні митної політики є життєво важливими для відповіді на глобальні виклики та забезпечення сталого економічного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Митний кодекс України: Закон, Кодекс від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
2. Integrated tariff of the European Communities Official Journal of the European Union. Published 2023. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/c4861264-7268-11ee-9220-01aa75ed71a1/language-en>.